TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. balandžio 15 d.*

Byloje C-433/05

dėl *Handens tingsrätt* (Švedija) 2005 m. lapkričio 21 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2005 m. gruodžio 5 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą baudžiamojoje byloje prieš

Lars Sandström,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (pranešėjas), J. Malenovský ir D. Šváby,

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorė C. Strömholm, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2009 m. gruodžio 17 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: švedų.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— L. Sandström, atstovaujamo *advokat* R. Ihre bei advokatų D. Putzeys ir B. Dumortier,

— *Åklagaren*, atstovaujamos *advokat* S. Creutz,

— Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Kruse, R. Sobocki, S. Johannesson ir K. Petkovska,

— Austrijos vyriausybės, atstovaujamos E. Riedl,

— Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Inez Fernandes ir M. J. Lois,

— Norvegijos vyriausybės, atstovaujamos A. Eide ir K. B. Moen,

— Europos Komisijos, atstovaujamos L. Ström van Lier, A. Alcover San Pedro ir D. Lawunmi bei S. Schønberg ir K. Simonsson,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl EB 28 ir 30 straipsnių bei 1994 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/25/EB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su pramoginiais laivais, suderinimo (OL L 164, p. 15; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 13 t., p. 196), iš dalies pakeistos 2003 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/44/EB (OL L 214, p. 18; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 31 t., p. 409; toliau – Direktyva 94/25), išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Åklagaren* (prokuratūros) iškeltą baudžiamąją bylą L. Sandström dėl draudimo, numatyto Reglamente Nr. 1993:1053 dėl asmeninių laivų naudojimo (*förordning (1993:1053) om användning av vattenskoter*), iš dalies pakeistame Reglamentu Nr. 2004:607 (*förordning (2004:607)*; toliau – nacionalinis reglamentas), pažeidimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisės aktai

3 Pagal Direktyvos 94/25 antrą konstatuojamąją dalį:

„<...> įvairiose valstybėse narėse galiojančių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pramoginių laivų saugos techninius reikalavimus, taikymo sritis ir turinys skiriasi; <...> dėl tokių skirtumų vidaus rinkoje gali atsirasti kliūčių prekybai ir nevienodos konkurencijos sąlygos.

4 Direktyvos 94/25 trečioje konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„<...> nacionalinės teisės aktų derinimas yra vienintelis būdas šias laisvos prekybos kliūtis pašalinti; <...> atskiros valstybės narės negali šio siekimo tinkamai įgyvendinti; <...> ši direktyva nustato tik tuos reikalavimus, kurie yra esminiai pramoginių laivų judėjimo laisvei."

5 Direktyvos 94/25 1 straipsnyje apibrėžta šios direktyvos taikymo sritis. Ši nuostata pakeista Direktyvos 2003/44 1 straipsnyje pateiktu tekstu, kuriuo ši taikymo sritis išplėsta įtraukiant ir asmeninius laivus.

6 Direktyvos 94/25 2 straipsnyje „Pateikimas rinkai ir pradėjimas eksploatuoti“ nurodyta:

„1. Valstybės narės imasi visų reikalingų priemonių, kad užtikrintų, jog 1 straipsnio 1 dalyje paminėti gaminiai gali būti pateikti rinkai ir pradėti eksploatuoti naudojant juos pagal paskirtį tik tuo atveju, jei jie, būdami teisingai sukonstruoti ir eksploatuojami, nekelia grėsmės asmenų saugai ir sveikatai, turtui ar aplinkai.

2. Šios direktyvos nuostatos nekliudo valstybėms narėms laikantis [EB] Sutarties priimti nuostatų, reglamentuojančių tam tikruose vandenyse navigaciją siekiant apsaugoti aplinką, vandens kelių sistemą ir užtikrinti vandens kelių saugą, jeigu dėl to nereikia šią direktyvą atitinkančių laivų modifikuoti.“

7 Direktyvos 94/25 4 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta:

„Valstybės narės nedraudžia, neriboja ir nekliudo pateikti rinkai ir (arba) pradėti savo teritorijoje eksploatuoti 1 straipsnio 1 dalyje paminėtų gaminių, turinčių IV priede paminėtą ženklą „CE“, rodantį, kad jie atitinka visas šios direktyvos nuostatas, įskaitant II skyriuje nustatytas atitikties procedūras.“

8 Direktyvos 2003/44/EB 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2004 m. birželio 30 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės taiko šias priemones nuo 2005 m. sausio 1 d.“

9 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką (OL L 204, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 20 t., p. 337), iš dalies pakeistos 1998 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/48/EB (OL L 217, p. 18; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 21 t., p. 8) ir kodifikuojančios 1983 m. kovo 28 d. Tarybos direktyvą 83/189/EEB (OL L 109, p. 8; toliau – Direktyva 98/34), 1 straipsnyje numatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamos sąvokos turi šią reikšmę:

<...>

4. „Kiti reikalavimai“ – gaminiui keliami kiti nei techninė specifikacija reikalavimai, kuriais siekiama apsaugoti pirmiausia vartotojus ar aplinką ir kurie turi įtakos į rinką patekusio gaminio būvio ciklui, kaip antai jo naudojimo, perdirbimo, pakartotinio naudojimo ar utilizavimo sąlygos, jeigu jos gali žymiai paveikti gaminio sudėtį, esmines savybes ar jo pardavimą.

<...>

11. „Techninis reglamentas“ – techninės specifikacijos ir kiti reikalavimai arba paslaugų taisyklės, įskaitant atitinkamas administracines nuostatas, kurių būtina laikytis *de jure* ir *de facto* parduodant, teikiant paslaugą, steigiant paslaugų verslą arba naudojant valstybėje narėje ar didžiojoje jos dalyje, taip pat valstybių narių įstatymai ir kiti teisės aktai, išskyrus nurodytus 10 straipsnyje, draudžiantys gaminį gaminti, įvežti, parduoti ar naudoti, arba draudžiantys teikti paslaugą arba ja naudotis, arba steigti paslaugų teikėjo verslą.

<...>“

10 Direktyvos 98/34 8 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta, kad laikydamosi 10 straipsnio, valstybės narės nedelsdamos pateikia Komisijai kiekvieno techninio reglamento projektą.

11 Pagal Direktyvos 98/34 8 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą „valstybės narės iš naujo pateikia projektą pirma nurodytomis sąlygomis, jeigu jų atlikti šio projekto pakeitimai, labai keičiantys jo taikymo sritį, sutrumpina iš pradžių numatytą įgyvendinimo terminą, prideda techninių specifikacijų ar reikalavimų arba padaro juos labiau ribojančius.“

12 Remiantis Direktyvos 98/34 8 straipsnio 3 dalimi „valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai galutinę techninio reglamento redakciją“.

13 Pagal Direktyvos 98/34 9 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą valstybės narės, nelygu atvejai, keturiems ar šešiems mėnesiams atideda techninio reglamento priėmimą, skaičiuojant „nuo dienos, kai Komisija gauna 8 straipsnio 1 dalyje minėtą pranešimą <...>, jeigu Komisija ar kita valstybė narė per tris mėnesius nuo šios datos pateikia išsamiai išdėstytą nuomonę, kad numatyta priemonė gali kliudyti laisvam prekių judėjimui vidaus rinkoje“.

Nacionalinės teisės aktai

14 Nacionalinis reglamentas dėl vandens skuterių, galiojęs pagrindinėje byloje susiklosčiusi faktinių aplinkybių momentu, įsigaliojo 2004 m. liepos 15 d.

15 Šio reglamento 1 straipsnyje nustatyta:

„Šio reglamento prasme asmeniniai laivai – tai trumpesni nei 4 m laivai: 1) su vidaus degimo varikliu, turintys vandens srauto pompą kaip pirminį varymo šaltinį; ir 2) suprojektuoti taip, kad juos valdo žmogus ar žmonės, sėdėdami, stovėdami ar klūpėdami ant korpuso, o ne jo viduje.“

16 Minėto reglamento 2 straipsnyje numatyta:

„Asmeniniai laivai gali būti naudojami tik bendro naudojimo laivybos keliuose ir 3 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytuose vandenyse.“

17 Pagal nacionalinio reglamento 3 straipsnį:

„*Länsstyrelsen* (prefektūra) gali nustatyti, kokiuose leno vandenyse, išskyrus bendro naudojimo vandens kelius, gali būti naudojami asmeniniai laivai. Tačiau tokia norma turi būti bet kuriuo atveju priimta dėl:

1) vandenų, kuriuos žmogaus veikla veikia taip stipriai, kad galimas naudojant asmeninius laivus keliamas triukšmas ar kiti trikdžiai negali būti laikomi dideliu visuomenės ar aplinkos trikdymu;

2) vandenų, kurie nėra šalia gyvenamųjų ar atostogų namelių teritorijų ir kurie turi nedidelės reikšmės gamtos ir aplinkos apsaugai, biologinei įvairovei, veiklai lauke, sportinei ar profesionaliai žūklei; ir

3) kitų vandenų, kuriuose asmeninių laivų naudojimas netrukdo visuomenei, keldamas triukšmą ar kitus trikdžius, ir nekelia grėsmės padaryti žalą ar stipriai sutrikdyti fauną ar florą arba pernešti užkrečiamas ligas.

Be to, *Länsstyrelsen* gali priimti asmeninių laivų naudojimo taisykles dėl bendro naudojimo laivybos kelių – jeigu tai reikalinga, siekiant užkirsti kelią trikdymams ar grėsmei pagal pirmos pastraipos 3 punktą – ir dėl kelių, vedančių iki bendro naudojimo laivybos kelių.“

18 Nacionalinio reglamento 5 straipsnyje numatyta, kad asmenys, kurie naudoja asmeninį laivą pažeisdami šio reglamento 2 ar 3b straipsnį arba remiantis 3 straipsniu priimtas taisykles, baudžiami pinigine bauda.

19 2005 m. gegužės 20 d. Sprendimu Nr. 2589 2004 41950 (toliau – 2005 m. gegužės 20 d. sprendimas), *Länsstyrelsen i Stockholms län* (Stokholmo leno prefektūra), remdamasi nacionalinio reglamento 3 straipsniu, leido naudoti asmeninius laivus tam tikruose jos teritorijoje esančiuose vandenyse. Šis sprendimas įsigaliojo 2005 m. birželio 15 d.

I — Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

20 2005 m. liepos 13 d. L. Sandström vairavo asmeninį laivą ne bendro naudojimo laivybos keliuose esančiuose vandenyse, kurie nepateko į nuostatų, priimtų *Länsstyrelsen* dėl teritorijų, kur leidžiama naudoti asmeninį laivą, taikymo sritį. Dėl nacionalinio reglamento pažeidimo *Åklagaren* iškėlė baudžiamąją bylą L. Sandström.

21 Pagrindinėje byloje nagrinėjami vandenys apibrėžti 2005 m. gegužės 20 d. sprendime.

22 Kaltinamasis neginčija faktinių aplinkybių, tačiau tvirtina, kad nacionalinio reglamento taikymas prieštarauja EB 28 straipsniui ir Direktyvai 94/25.

23 Šiomis aplinkybėmis *Handens tingsrätt* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. a) Ar Direktyva [2003/44] draudžia nacionalinės teisės nuostatas, pagal kurias draudžiama naudoti asmeninius laivus ne bendro naudojimo laivybos keliuose ir vandenyse, kur juos naudoti leidžia vietos valdžios institucija pagal [nacionalinio] reglamento <...> 3 straipsnio 1 dalį?

b) Ar a punkte nurodytas draudimas leistinas, tik jei vietos valdžios institucijos, vertindamos, ar galima išduoti leidimą pagal 3 straipsnio 1 dalį, laikėsi reikalavimo, kad sprendimas dėl leidimo išdavimo visada turi būti priimtas dėl teritorijų, kur tenkinami pirmoje–trečioje pastraipose nustatyti kriterijai?

2. Ar EB 28–30 straipsniais draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias draudžiamas pirmojo klausimo a punkte nurodytų asmeninių laivų naudojimas apskritai, ar tik pirmojo klausimo b punkte nurodytomis aplinkybėmis?

3. Nepriklausomai nuo to, kas išdėstyta, ar dėl to, kad pagal [Direktyvą 98/34] Komisijai iš anksto nepranešta apie 2004 m. birželio 20 d. nustatytą naują asmeninių laivų naudojimo draudimą draudžiamos pirma nurodytos nacionalinės nuostatos?“

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

24 Pirmiausia reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas pagrindinėje byloje nagrinėjamą nacionalinį reglamentą didžiąja dalimi jau yra nagrinėjęs pagal Direktyvą 94/25 ir EB 28 ir EB 30 straipsnius 2009 m. birželio 4 d. Sprendime *Mickelsson ir Roos* (C-142/05, Rink. p. I-4273). To sprendimo bei šiuo metu nagrinėjamos bylos faktinės aplinkybės ir teisinis pagrindas yra panašūs.

25 Pagrindinis šių bylų skirtumas yra tai, kad, skirtingai nei byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Mickelsson ir Roos*, šiuo metu nagrinėjamoje byloje *Länsstyrelsen* įgyvendino kompetenciją pagal nacionalinio reglamento 3 straipsnį, kur jam leidžiama nustatyti, kuriose laivybos teritorijose leidžiama naudoti asmeninius laivus. Dėl teisinio pagrindo reikia pažymėti, kad pagrindinėje byloje susiklosčiusių faktinių aplinkybių momentu buvo taikoma Direktyva 2003/44, iš dalies keičianti Direktyvą 94/25/EB.

Dėl pirmojo ir antrojo klausimų

26 Savo pirmuoju ir antruoju klausimais, kurie nagrinėtini kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyva 94/25, iš dalies pakeista Direktyva 2003/44, arba prireikus EB 28 ir 30 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jais draudžiami nacionalinės teisės aktai, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriais draudžiama naudoti asmeninius laivus už tam tikrų laivybos teritorijų ribų.

27 Direktyvos 94/25 tikslas – suderinti valstybių narių teisės aktus dėl pramoginių laivų, siekiant panaikinti pramoginių laivų saugos techninių reikalavimų taikymo srities ir

turinio skirtumus, nes dėl tokių skirtumų vidaus rinkoje gali atsirasti valstybių narių tarpusavio prekybos kliūčių ir nevienodos konkurencijos sąlygos. Pakeisdama pradinės redakcijos Direktyvos 94/25/EB 1 straipsnį Direktyva 2003/44 išplėtė pirmosios direktyvos taikymo sritį, įtraukdama, be kita ko, ir asmeninius laivus.

28 Direktyvos 94/25 2 straipsnio 2 dalyje aiškiai nustatyta, kad šios Direktyvos nuostatos nekliudo valstybėms narėms laikantis Sutarties priimti nuostatų, reglamentuojančių tam tikruose vandenyse navigaciją siekiant apsaugoti aplinką, vandens kelių sistemą ir užtikrinti vandens kelių saugą, jeigu dėl to nereikia modifikuoti minėtą direktyvą atitinkančių laivų (minėto Sprendimo *Mickelsson ir Roos* 20 punktas).

29 Todėl, atsižvelgiant į šios direktyvos 2 straipsnio 2 dalį, šia direktyva nedraudžiamos nacionalinės teisės normos, kurios, siekiant apsaugoti aplinką, draudžia naudoti asmeninius laivus tam tikruose vandenyse, jei šios normos nepažeidžia Sutarties nuostatų (minėto Sprendimo *Mickelsson ir Roos* 21 punktas).

30 Nacionalinis reglamentas ir 2005 m. gegužės 20 d. sprendimas priklauso pastarojoje Direktyvos 94/25 nuostatoje nurodytų nacionalinių nuostatų kategorijai. Juose numatytas draudimas naudoti asmeninius laivus už tam tikrų laivybos teritorijų ribų.

31 Todėl svarbu išnagrinėti, ar EB 28 ir 30 straipsniai, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai – SESV 34 ir 36 straipsniai, draudžia pagrindinėje byloje nagrinėjamas nacionalinės teisės normas.

32 Byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Mickelsson ir Roos*, Teisingumo Teismas jau nagrinėjo EB 28 ir 30 straipsnių aiškinimo klausimus, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas galėtų išnagrinėti, ar nacionalinis reglamentas atitinka šias nuostatas. Tuo metu, kai susiklostė faktinės bylos, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Mickelsson ir Roos*, aplinkybės, nacionalinis reglamentas dar nebuvo įgyvendintas priemonėmis, numatytomis reglamento 3 straipsnio pirmoje pastraipoje, kaip antai 2005 m. gegužės 20 d. sprendimas, todėl pagal to paties reglamento 2 straipsnį asmeninius laivus buvo galima naudoti tik bendro naudojimo laivybos keliuose.

33 Iš minėto Sprendimo *Mickelsson ir Roos* 44 punkto matyti, kad EB 28 ir 30 straipsniais nedraudžiami tokie nacionalinės teisės aktai, kuriais siekiant apsaugoti aplinką draudžiama naudoti asmeninius laivus už pažymėtų laivybos kelių ribų, su sąlyga, kad:

— kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos įpareigojamos priimti įgyvendinimo priemones, numatytas siekiant nustatyti ne bendro naudojimo laivybos kelius, kuriuose galima naudoti asmeninius laivus,

— šios institucijos veiksmingai pasinaudojo joms šiuo atžvilgiu suteikta kompetencija ir nustatė nacionaliniame reglamentavime numatytas sąlygas atitinkančius vandenis, ir

— tokios priemonės priimtos per pagrįstą laikotarpį nuo tokio nacionalinio reglamentavimo įsigaliojimo dienos.

34 Tokio atsakymo nekeičia tai, kad priimtas 2005 m. gegužės 20 d. sprendimas. Tiesą sakant, pagrindinėje byloje nagrinėjamas teisės aktas ir toliau grindžiamas bendru draudimu naudoti asmeninius laivus ne bendro naudojimo laivybos keliuose, nebent kompetentingos institucijos nustatys teritorijas, kur jie galės būti naudojami. Vadinasi, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar nacionalinis reglamentas, toks, koks įgyvendintas 2005 m. gegužės 20 d. sprendimu, atitinka pirmesniame punkte nurodytas tris sąlygas.

35 Šiuo klausimu pagal SESV 267 straipsnio procedūrą, grindžiamą griežtu nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo kompetencijos atskyrimu, bet koks nagrinėjamų faktinių aplinkybių įvertinimas priskiriamas nacionalinio teismo kompetencijai. Tačiau tam, kad pastarajam teismui pateiktų naudingą atsakymą, Teisingumo Teismas gali, bendradarbiaudamas su nacionaliniais teismais, pateikti visas, jo manymu, reikalingas nuorodas (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Mickelsson ir Roos* 41 punktą).

36 Dėl pirmosios sąlygos, nurodytos šio sprendimo 33 punkte, reikia pažymėti, kad pagal nacionalinio reglamento 3 straipsnį *Länsstyrelsen* turi priimti nuostatas, skirtas nustatyti, kuriuose vandenyse už bendro naudojimo vandens kelių ribų gali būti naudojami asmeniniai laivai.

37 Dėl antrosios sąlygos, nurodytos šio sprendimo 33 punkte, reikia priminti, kad 2005 m. gegužės 20 d. sprendime, remiantis nacionalinio reglamento 3 straipsniu, nurodytos laivybos teritorijos, kuriose Stokholmo leno teritorijoje gali būti naudojami asmeniniai laivai.

38 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar galima pagrįstai manyti, kad 2005 m. gegužės 20 d. sprendime nurodyti visi šio leno vandenys, kurie atitinka nacionaliniame reglamente, konkrečiai kalbant – 3 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatytas sąlygas. Iš tiesų, kadangi laikoma, jog naudojant

asmeninius laivus šias sąlygas atitinkančiuose vandenyse, remiantis paties nacionalinio reglamento formuluote, nesukeliama rizika arba nepakenkiama aplinkai (žr. minėto Sprendimo *Mickelsson ir Roos* 38 punktą), reikia konstatuoti, kad bet koks draudimas naudoti asmeninius laivus šiuose vandenyse, grindžiamas tuo, kad jie nenurodyti įgyvendinimo priemonėje, yra priemonė, viršijanti tai, kas būtina aplinkos apsaugos tikslui pasiekti.

39 Dėl trečiosios sąlygos, nurodytos šio sprendimo 33 punkte, pažymėtina, kad iš bylos medžiagos matyti, jog 2005 m. gegužės 20 d. sprendimas įsigaliojo 2005 m. birželio 15 d., t. y. praėjus vienuolikai mėnesių po nacionalinio reglamento įsigaliojimo. Vertinant, ar toks terminas yra pagrįstas, reikia, be kita ko, atsižvelgti į tai, kaip matyti iš 2005 m. gegužės 20 d. sprendimo motyvų, kad jis priimtas pasikonsultavus su seniūnijomis ir kitomis suinteresuotomis šalimis.

40 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmuosius du klausimus reikia atsakyti taip, kad Direktyva 94/25 nedraudžiami nacionalinės teisės aktai, kuriais siekiant apsaugoti aplinką draudžiama naudoti asmeninius laivus už pažymėtų laivybos kelių ribų. SESV 34 ir 36 straipsniais nedraudžiami tokie nacionalinės teisės aktai su sąlyga, kad:

— kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos įpareigojamos priimti įgyvendinimo priemones, numatytas siekiant nustatyti ne bendro naudojimo laivybos kelius, kuriuose galima naudoti asmeninius laivus,

— šios institucijos veiksmingai pasinaudojo joms šiuo atžvilgiu suteikta kompetencija ir nustatė nacionaliniame reglamentavime numatytas sąlygas atitinkančius vandenis, ir

— tokios priemonės priimtos per pagrįstą laikotarpį nuo tokio nacionalinio reglamentavimo įsigaliojimo dienos.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar šios sąlygos tenkinamos pagrindinėje byloje.

Dėl trečiojo klausimo

41 Savo trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar nepranešimas Komisijai apie nacionalinės teisės akto pakeitimą tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, reiškia, kad šios nacionalinės nuostatos negalioja.

42 Šiuo klausimu iš nusistovėjusios teismo praktikos yra žinoma, kad siekiant saugoti laisvą prekių judėjimą, vieną iš Bendrijos pagrindų, Direktyvoje 98/34 numatyta prevencinė kontrolė ir kad ši kontrolė naudinga tiek, kiek techniniai reglamentai, kuriems taikoma ši direktyva, valstybių narių tarpusavio prekybai prekėmis gali sudaryti kliūčių, kurios gali būti pateisinamos tik tuomet, kai yra būtinos visuomenės interesu grindžiamiems imperatyviems reikalavimams patenkinti (žr. 1996 m. balandžio 30 d. Sprendimo *CIA Security International*, C-194/94, Rink. p. I-2201, 40 punktą; 1998 m. birželio 16 d. Sprendimo *Lemmens*, C-226/97, Rink. p. I-3711, 32 punktą ir 2005 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Lidl Italia*, C-303/04, Rink. p. I-7865, 22 punktą).

43 Kadangi Direktyvos 98/34 8 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje įtvirtinta pareiga pranešti yra pagrindinė šios Bendrijos kontrolės įgyvendinimo priemonė, tokios kontrolės veiksmingumas didesnis, kai ši direktyva aiškinama taip, kad pareigos pranešti

pažeidimas yra esminis procedūrinis pažeidimas, dėl kurio draudžiama naudoti atitinkamus techninius standartus ir taikyti juos fiziniams asmenims (žr. minėto Sprendimo *Lidl Italia* 23 punktą).

44 Iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad 2003 m. balandžio 1 d. Švedijos vyriausybė pranešė Komisijai apie nacionalinio reglamento projektą, kuriame pateikiama asmeninių laivų apibrėžtis ir nustatytas, išskyrus kelias išimtis, bendras draudimas juos naudoti. Gavusi tokį pranešimą Komisija nusiuntė Švedijos vyriausybei išsamiai išdėstytą nuomonę pagal Direktyvos 98/34 9 straipsnio 2 dalį. Tada Švedijos valdžios institucijos pakeitė šį projektą. Tačiau apie šį nacionalinį reglamentą keičiantį dokumentą jos pranešė Komisijai tik po to, kai jį priėmė.

45 Vadinasi, panašu, o tai turės patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kad pradinis nacionalinio reglamento projektas buvo pakeistas remiantis Direktyvos 98/34 8 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa, bet apie pakeitimus, kurie padaryti gavus Komisijos išsamiai išdėstytą nuomonę, iš anksto jai nebuvo pranešta. Šiuo klausimu Švedijos vyriausybė ir Komisija pabrėžia, kad šiais pakeitimais tiesiog supaprastintos asmeninių laivų naudojimo sąlygos.

46 Šioje vietoje reikia priminti, kad Direktyvos 98/34 8 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje numatyta, jog valstybės narės iš naujo pateikia techninio reglamento projektą

pirma nurodytomis sąlygomis, jeigu jų atlikti šio projekto pakeitimai, labai keičiantys jo taikymo sritį, sutrumpina iš pradžių numatytą įgyvendinimo terminą, prideda techninių specifikacijų ar reikalavimų arba padaro juos labiau ribojančius.

47 Vis dėlto reikia atsižvelgti į tai, kad, remiantis šio sprendimo 41 punkte nurodytu Direktyvos 98/34 tikslu, techninio reglamento projekto, apie kurį jau pranešta Komisijai, pakeitimai pagal Direktyvos 98/34 8 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą, kuriais, palyginti su projektu, apie kurį pranešta, tiesiog supaprastintos atitinkamo gaminio naudojimo sąlygos ir kuriais dėl to sumažinimas galimas techninio reglamento poveikis prekybai, nėra reikšmingas projekto pakeitimas šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos prasme. Todėl apie tokius pakeitimus iš anksto pranešti nereikia.

48 Žinoma, jeigu pagal Direktyvos 98/34 8 straipsnio 3 dalį valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai galutinę techninio reglamento redakciją, tai, kad jos nepateikė informacijos apie nereikšmingą tokio reglamento pakeitimą iki jį priimant, nedaro įtakos, nesant pareigos iš anksto pranešti, šio reglamento taikytinumui.

49 Vadinasi, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 98/34 8 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad techninio reglamento projekto, apie kurį jau pranešta Europos Komisijai, pakeitimas pagal šios nuostatos pirmą pastraipą, kuriuo, palyginti su projektu, apie kurį pranešta, tiesiog supaprastintos atitinkamo gaminio naudojimo sąlygos ir kuriuo dėl to sumažinimas galimas techninio reglamento poveikis prekybai, nėra reikšmingas projekto pakeitimas šios nuostatos trečios pastraipos prasme ir apie tokį pakeitimą Komisijai iš anksto pranešti nereikia. Nesant tokios pareigos

iš anksto pranešti, tai, kad Komisijai nepranešta apie nereikšmingą techninio reglamento pakeitimą iki jį priimant, nedaro įtakos šio reglamento taikytinumui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

50 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. 1994 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/25/EB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su pramoginiais laivais, suderinimo, iš dalies pakeista 2003 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/44/EB, nedraudžiami tokie nacionalinės teisės aktai, kuriais siekiant apsaugoti aplinką draudžiama naudoti asmeninius laivus už pažymėtų laivybos kelių ribų.

2. SESV 34 ir 36 straipsniais nedraudžiami tokie nacionalinės teisės aktai su sąlyga, kad:

— kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos įpareigojamos priimti įgyvendinimo priemones, numatytas siekiant nustatyti ne bendro naudojimo laivybos kelius, kuriuose galima naudoti asmeninius laivus,

— šios institucijos veiksmingai pasinaudojo joms šiuo atžvilgiu suteikta kompetencija ir nustatė nacionaliniame reglamentavime numatytas sąlygas atitinkančius vandenis, ir

— tokios priemonės priimtos per pagrįstą laikotarpį nuo tokio nacionalinio reglamentavimo įsigaliojimo dienos.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar šios sąlygos tenkinamos pagrindinėje byloje.

3. 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką, 8 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad techninio reglamento projekto, apie kurį jau pranešta Europos Komisijai, pakeitimas pagal šios nuostatos pirmą pastraipą, kuriuo, palyginti su projektu, apie kurį pranešta, tiesiog supaprastintos atitinkamo gaminio naudojimo sąlygos ir kuriuo

dėl to sumažinimas galimas techninio reglamento poveikis prekybai, nėra reikšmingas projekto pakeitimas šios nuostatos trečios pastraipos prasme ir apie tokį pakeitimą Komisijai iš anksto pranešti nereikia. Nesant tokios pareigos iš anksto pranešti, tai, kad Komisijai nepranešta apie nereikšmingą techninio reglamento pakeitimą iki jį priimant, nedaro įtakos šio reglamento taikytinumui.

Parašai.